opusdei.org

"En el treball a la presó és important comprendre i no culpabilitzar"

Paloma Olavide és metge de presons i responsable sindical.

05/02/2007

Paloma Olavide es presenta sempre així, “per ordre d’importància: estic feliçment casada, tinc sis fills, sóc metge de professió i tècnic de prevenció de riscos laborals”. Va treballar des de 1991 com a metge al

centre penitenciari de Can Brians, prop de Barcelona.

Durant aquella època va intervenir en la negociació de condicions laborals del personal sanitari i després d'aquesta experiència, fa sis anys, es va incorporar a un dels sindicats majoritaris, es va especialitzar en seguretat, higiene i ergonomia i treballa com a responsable de salut laboral en el sector de la Generalitat.

- Ser metge de presons, no ha de ser un treball fàcil.....

Al principi no. A Can Brians, on hi ha homes i dones interns. Els homes són més primaris, però et guanyes el seu respecte; veuen que hi ets per ajudar, encara que no accedeixis a algunes demandes. Al departament de dones, treballava amb les que estaven ingressades a la infermeria; és més semblant a l'àmbit hospitalari. Pots aprofundir en el tracte, comproves el

fracàs de maneres d'educació, de tipus de vida. Per a molts és normal ser a la presó perquè ja hi són el pare, la mare, algun germà, un veí del barri o de l'escala...

A les dones embarassades, moltes d'elles malaltes amb la SIDA, mirava de donar-los informació real, juntament amb el ginecòleg. L'Administració facilita la possibilitat d'avortar als hospitals públics en algunes situacions. Algunes decidien no tenir el fill, perquè solament els diuen "tu tens la SIDA, el teu fill va a tenir la SIDA, no li facis mal". Però jo els explicava que amb medicació, controlant-se, ja no és cert que tots els nens neixin amb la SIDA, hi ha moltes possibilitats que neixin sans. "I si no", els deia, "estem per a ajudar-te, per a donar medicació, que la SIDA tampoc és mort segura actualment". I de vegades canviaven d'opinió.

- Com era la relació amb els companys de treball en un mitjà tan dur i amb nits de guàrdia?

- Serveix moltíssim l'exemple de la teva vida. Sense fer grans coses, el dia a dia serveix als teus companys. Les nits de guàrdia, molt llargues, donen molt per parlar amb els col·legues i els funcionaris. Després, quan sorgeix algun problema, et vénen a veure, perquè tens la sort de tenir fe, i et demanen que preguis o que els aconsellis, encara que s'hagin ficat abans amb opinions teves.

Una vegada, durant una nit de guàrdia, va venir una funcionària de presons i em va dir: "Vinc a donar-te les gràcies perquè acabo de tenir el tercer fill, i t'ho dec a tu". No sabia a quin es referia. Em va explicar: "Vaig tenir el primer fill amb cesària i quan anava a tenir el segon em van dir que era altra cesària. En el quiròfan, el ginecòleg em va dir que

havia de lligar-me les trompes perquè no podia arriscar-me a més embarassos. I en aquell moment em va venir la teva imatge d'una nit de guàrdia que m'havies contat que havies tingut cinc fills amb cesària i que et trobaves molt bé, i em vaig negar que em fessin el lligam. No et vaig dir res, però gràcies a aquesta decisió ara he tingut el tercer fill, amb cesària, i estic molt bé". Em vaig emocionar.

- Com t'ajuda la formació que reps de l'Opus Dei?

- A santificar-me amb aquest treball. Des que t'aixeques, quan fas oració al matí i intentes posar l'eucaristia a primera hora (encara que de vegades no és possible i has d'escapar-te després), ja dius: "T'ho ofereixo". Això t'obliga a la integritat, al treball ben fet, a la cura, perquè ho estic oferint a Déu!

És el salt de qualitat: encara que les coses vagin malament, en veig la part bona, sé que és voluntat de Déu tot el que em passi durant el dia. Dóna també un gran sentit de la responsabilitat cristiana, perquè en el meu ambient de treball, hi ha molta gent que ni té fe. Aquest fet em porta a rectificar quan m'equivoco.

Quan falles et duu a rectificar, perquè, com deia sant Josepmaria, puguin veure en mi el Crist, quan encerto i quan m'equivoco, rectificant i demanat perdó.

És el que més m'estimula en el treball: tal com faci, digui, em mogui, en aquests moments he de ser el mateix Crist.

- I amb el tracte amb altres persones?

Intentes sempre entendre, no culpabilitzar. Això a les presons és molt important. Sempre saps

descobrir la dignitat de les persones. Fa uns dies vaig estar en un centre de justícia juvenil, per a menors amb delictes, que van començar amb tretze anys a delinquir i ara tenen divuit o vint. Requereixen igualment un respecte com a persones, tinguin el que tinguin a sobre. Ells ho noten en el tracte.

Necessiten que compleixis les promeses, perquè s'han sentit decebuts per molts fracassos anteriors. Trobar-se en una relació de mutu respecte, on jo compleixo i tu compleixes, encén quelcom en ells. I això que els interns deien que era dura, perquè no els concedia facilitats quant a drogues i els deia quan actuaven malament. Però suposo que adverteixen que els respecto i els valoro.

Intento, com amb els meus fills, educar en positiu: "Què bé, duus sense consumir una setmana,

assoliràs rehabilitar-te". Es queden sorpresos, perquè ningú els ha animat. I això ho he après en gran part gràcies a l'Opus Dei, i als col·legis on estudien els meus fills. M'he adonat que m'ajuden els models educatius d'aquests col·legis i els aplico en la meva professió.

En la meva feina tots coneixen bé les meves conviccions. No amago res: ens els vint minuts que tots es van a fer el cafè jo vaig a missa. D'altra banda, quan em toca estar en les taules de negociació procuro que no es xiscli, que cadascú pugui exposar la seva postura, que es respectin les intervencions. Procuro transmetre que no som solament professionals, sinó professionals complidors, amb una ètica.

pdf | document generat automàticament des de https://opusdei.org/ca/article/en-el-treball-a-la-preso-es-important-comprendre-i-no-culpabilitzar/ (01/03/2026)